

Stockholm 2022-01-26

Remissvar Nationellt vårdprogram för bröstcancer

Vi ser positivt på att vårdprogramgruppen i stort är multiprofessionell, men saknar sjuksköterska representerad i huvudgruppen samt saknar patientrepresentant i vårdprogramgruppen.

Omvårdnad är i vår mening alltför generellt beskrivna och utan referenser. Vi saknar dessutom beskrivningar helt för omvårdnadsåtgärder vid operation, hormonbehandling, hudvård vid strålbehandling, uppföljning under cytostatikabehandling och rehabilitering för att minimera lymfödem. Dessa delar behöver läggas till.

Vi föreslår därför att hela kapitel 21 åter ses över och gås igenom ytterligare av specialistsjuksköterskor med hög klinisk och akademisk kompetens för att beskriva dagsläget utifrån forskning och evidens.

11.1 I texten som beskriver vilka som är med i MDK: vårt förslag är att detta bör ändras avseende på kontaktsjuksköterskans roll som i nuläget uppfattas "exkluderande" samt otydligt. Kontaktsjuksköterskan har en viktig roll, detta bör beskrivas eftersom alla andra professioner ansvar beskrivs.

21.6.1 Vi uppskattar att det framkommer under 21.6.1 om vilka som betraktas som närstående, exempelvis att barn inkluderas

Kap 22 Egenvård: det saknas text om kostrekommendationer eller länkar, detta efterfrågas ofta av patienter. Kort text om kost finns i Uppföljning 24.6 men kostrekommendationer för egenvård både under och efter behandlingen är betydelsefullt.

Kap 22.6 Fysisk aktivitet: länken bör uppdateras för FYSS som nu finns i version 2021, texten om begreppet "aerob" fysisk aktivitet kan förtydligas. Med aerob träning menas konditionsträning, ett enkelt uttryckt kan man säga att aerob träning är träning där du inte får syrebrist och mjölksyra. När du tränar kroppens uthållighet under en längre tid använder du det aeroba systemet, alltså när kroppen hela tiden hinner ta upp så mycket syre att den orkar fortsätta jobba. Vidare rekommenderar vi ett tillägg i text om FaR Fysisk aktivitet på recept, all legitimerad personal med tillräcklig kunskap inom området ska kunna skriva ut ett FaR, inklusive kontaktsjuksköterskor i cancervård.

24.3.3 Vi föreslår sjuksköterska i bröstcancervård i stället för begreppet bröstsjuvsköterska, som kommer från Bröstcancerförbundet och inte från professionsföreningarna.

Oili Dahl ordförande Svensk sjuvsköterskeförening

Sandra Månsson sakkunnig Svensk sjuvsköterskeförening

Helena Ullgren ordförande Sjuvsköterskor i cancervård

Karina Sandström sakkunnig Sjuvsköterskor i cancervård